

ENERGIATEHOKKUUTTA KÄSITTELEVÄ

EUROOPPALAINEN KANSALAISPANEELI

Tietopaketti

Tietoja tästä Sarjasta

Tervetuloa energiatehokkuutta käsitteleviin eurooppalaisiin kansalaispaneelisiin! Ensinnäkin kiitän teitä siitä, että suostuitte osallistumaan tähän prosessiin. Toivomme, että se on mielestänne informatiivinen, mielenkiintoinen ja miellyttävä!

Olet yksi 150:stä satunnaisesti valitusta osallistujasta, jotka keskustelevat energiatehokkuudesta - tunnettu aihe, joka nousi esiin viimeaikaisen energiakriisin aikana. Tarkastelemme yhdessä erilaisia tapoja, joilla voimme kaikki - teollisuus, kotitaloudet, yhteisöt, julkinen ja yksityinen sektori - lisätä energiatehokkuutta realistisella ja vaikuttavalla tavalla. Yhteiset näkemyksenne ja päätelmänne ovat keskeisessä asemassa, sillä ne esitetään EU:n komissaareille ja ne vaikuttavat osaltaan EU:n lainsäädännön ja aloitteiden muotoiluun tällä alalla.

Tämä tietopaketti opastaa sinua prosessin aikana. Se on jäsennelty seuraaviin viiteen osaan:

- 1. PROSESSI:
MITEN EUROOPPALAISET KANSALAI SPANEELIT TOIMIVAT?** 4

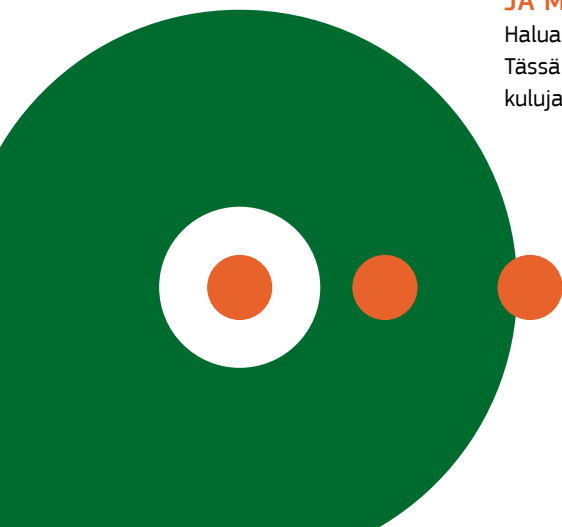
Kansalaispaneelilla pyritään saamaan kansalaiset julkisen päätöksenteon keskiöön. Tässä jaksossa annamme lyhyen yleiskatsauksen siitä, miten prosessi toimii.
- 2. TOIMEKSIANTO: MITÄ TULEN TYÖSTÄMÄÄN?** 6

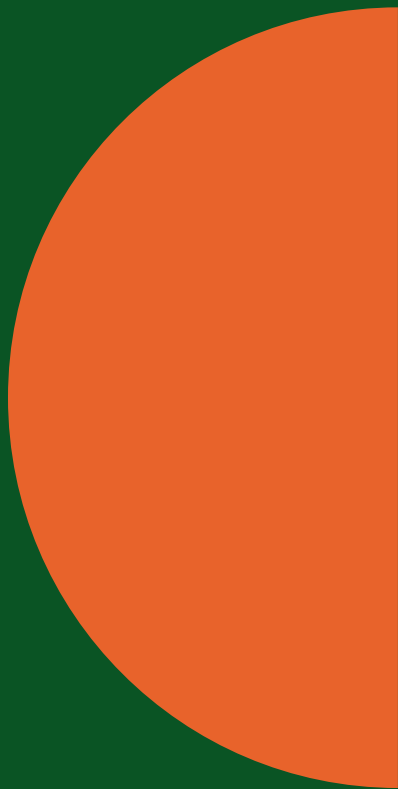
Euroopan komissio on kutsunut teidät koolle täyttämään tietyn tehtävän: tästä löydät kysymyksen, johon sinua pyydetään vastaamaan.
- 3. AIHE:
MITÄ MINUN ON TIEDETTÄVÄ ENERGIATEHOKKUUDESTA?** 8

Kansalaispaneelin toimintaan osallistuminen ei edellytä asiantuntijuutta. Haluamme nimenomaan kuulla sinun näkemyksesi, joka perustuu sinun kokemuksiisi ja jokapäiväiseen elämääsi. Aluksi tarjoamme perustietoa energiatehokkuudesta.
- 4. IHMISET TAPAHTUMAN TAKANA:
KUKA JÄRJESTÄÄ PANEELIN?** 12

Seuraavassa kerrotaan paneeleista vastaavista eri toimielimistä ja organisaatioista sekä niiden tehtävistä.
- 5. LOGISTIikka: MILLAISTA APUA SAAN MATKOJEN
JA MAJOITUKSEN JÄRJESTÄMISEEN JA MAKSAMISEEN?** 14

Haluamme tehdä osallistumisestasi mahdollisimman sujuvaa. Tässä osiossa käsitellään matkustamista, majoitusta, päivittäisiä kuluja ja muita käytännön tietoja.

1/ Prosessi: miten eurooppalaiset kansalaispaneelit toimivat?

Euroopan komission kansalaispaneelissa satunnaisesti valitut osallistujat kaikista 27 EU:n jäsenvaltiosta kokoontuvat keskustelemaan tärkeimmistä tulevista laeista ja muista aloitteista Euroopan tasolla. Keskustelujen pohjalta laaditte suosituksia, joita Euroopan komissio ottaa huomioon valmistellessaan politiikkaansa.

Lautakuntien perustaminen on seurausta vuosina 2021-2022 pidetystä Euroopan¹ tulevaisuutta käsittelevästä konferenssista. Tuolloin 800 satunnaisesti valittua kansalaista kokoontui neljään eurooppalaiseen kansalaispaneeliin, jotka kokoontuivat kukin kolmeen istuntoon. Osanottajat jakoivat näkemyksiään ja ajatuksiaan muun muassa seuraavista aiheista: talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, työpaikat, koulutus, kulttuuri, nuoriso, urheilu, digitaalinen transfor-

maatio, EU:n demokratia, arvot, turvallisuus, oikeusvaltio, ilmastonmuutos, terveys, maahanmuutto ja EU:n rooli maailmassa. Lautakuntien päätteeksi osallistujat esittivät 178 suositusta, jotka vaikuttivat myöhemmin konferenssin tuloksena syntyneisiin 49 ehdotukseen ja yli 300 asiaan liittyvään toimenpiteeseen. Konferenssin osallistuneet kansalaiset kehottivat, että tulevaisuudessa kansalaisille olisi tarjottava useammin samanlaisia mahdollisuuksia osallistua eurooppalaiseen poliittiseen päätöksentekoon. Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti, että kansalaispaneelita, joissa satunnaisesti valittuja kansalaisia kuullaan EU:n keskeisistä kysymyksistä, lisätään.

Seuraavissa paneeleissa käsiteltiin tarkempia poliittisia aiheita: mitä tehdä ruokajätteelle, virtuaalimaailmojen hyvät ja huonot puolet sekä oikeudet ja mahdollisuudet opiskella ja opiskella muissa EU-maissa. Osallistujat pystyivät kommunikoidaan keskenään omalla kielellään tulkkien avulla.

Paneelikeskustelijana otat viestikapulan pitkältä riviltä eurooppalaisia kansalaisia - tällä kertaa - keskittyen energiatehokkuuteen.

¹ Tietoa Euroopan tulevaisuutta käsittelevästä konferenssista löytyy täältä:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_en

MITEN KANSALAI SPANEELIT TOIMIVAT?

Jokainen paneeli koostuu 150 satunnaisesti valitusta kansalaisesta, jotka tulevat kaikista EU:n jäsenvaltioista ja edustavat EU:n moninaisuutta. Kolmannes heistä on alle 26-vuotiaita, jotta sukupolvien välinen keskustelu olisi hyvä.

Kansalaispaneeli yhdistää pienryhmätyöskentelyn (noin 12 henkilöä) ja täysistuntoyöskentelyn (kaikki 150 osallistujaa yhdessä). Pienemmissä työryhmissä teillä on mahdollisuus keskustella yksityiskohtaisemmin energiatehokkuuden eri näkökohdista. Lisäksi kaikki 150 osallistujaa kokoontuvat "täysistuntoon" kuulemaan ja keskustelemaan pienryhmissä saadusta palautteesta.

Tämän työn toteuttamisessa panelisteja tukee fasilitointiryhmä. Tämä ryhmä koostuu ryhmätyöskentelyn tukemisen asiantuntijoista. He auttavat tekemään ryhmätyöskentelystä dynaamisempaa, jotta jokaisesta yksilöstä ja koko ryhmästä saadaan paras mahdollinen hyöty irti. Lisäksi he tarjoavat kansalaisille erilaisia välineitä yhteistoiminnalliseen työskentelyyn ja kollektiiviseen päätöksentekoon. Paikalla teitä tukevat myös avustajat, jotka antavat käytännön tietoa, sekä energiatehokkuuden asiantuntijat, jotka neuvovat teitä tarvittaessa koko prosessin ajan.

ENERGIATEHOKKUUTTA KÄSITTELEVÄ KANSALAI SPANEELI

Kokoonnut yhdessä muiden 149 osallistujan kanssa kolmeen istuntoon. Kaksi istuntoa järjestetään henkilökohtaisesti Brysselissä ja yksi istunto verkossa:

- **Istunto 1:** 23.-25. helmikuuta 2024 (paikan päällä Brysselissä, Belgiassa)
- **Istunto 2:** 15-17 de marzo de 2024 (verkossa videokonferenssin välityksellä)
- **Istunto 3:** 12.-14. huhtikuuta 2024 (paikan päällä Brysselissä, Belgiassa)

2 / Toimeksianto: Mitä tulen työstämään?

Paneelikeskusteluissa keskitytään energiatehokkuuden eri näkökohtiin. Erityisesti keskustellaan siitä, miten eri henkilöt, viranomaiset, teollisuus, yksityinen sektori ja muut tahot voivat olla energiatehokkaampia tavalla, jolla on suurin vaikutus esimerkiksi ilmastoon, talouteen, työpaikkoihin, terveyteen tai energialaskuihin.

Lautakunnan lopulliset suositukset otetaan huomioon poliittisessa aloitteessa, jonka Euroopan komissio hyväksyy myöhemmin vuonna 2024. Aloite on tuleva EU:n suositus "energiatehokkuus etusijalle" -periaatteesta, jota myös selitetään paneelikeskusteluissa aiheen asiantuntijoiden tuella. Tässä yhteydessä kysymys, joka ohjaa keskustelujanne energiatehokkuutta käsittelevässä kansalaispaneelissa, on seuraava:

"Miten Euroopan unioni voi asettaa energiatehokkuuden etusijalle ja tuoda sen täyden hyödyn kansalaisille, viranomaisille ja yrityksille?"

ENSIMMÄISESSÄ ISTUNNOSSA,

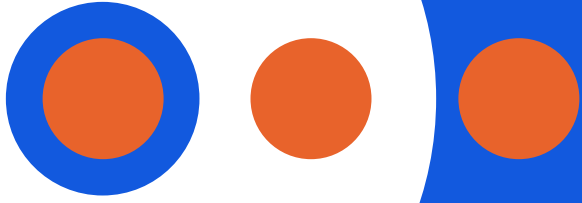
tutustut energiatehokkuuteen ja siihen, mitä toimia Euroopan komissio on jo toteuttanut tällä alalla. Yhdessä energiantuotannon, -jakelun ja -kulutuksen asiantuntijoiden kanssa saat paremman käsityksen siitä, mitä energiatehokkuus tarkoittaa jokapäiväisessä elämässäsi, ja voit vaihtaa kokemuksia eri EU-maista tulevien kansalaisten kanssa sekä niistä haasteista, joita EU:lla on edessään, kun se haluaa tuoda energiatehokkuuden hyödyt eurooppalaisen yhteiskunnan käyttöön.

TOISESSA ISTUNNOSSA,

joka järjestetään verkossa, jatkatte ajatusten vaihtoa ja keskustelua. Tämä istunto toimii siltana istuntojen välillä: rakennatte tietämyksenne ja ensimmäisessä istunnossa käsiteltyjen aihealueiden varaan ja pohditte luovasti käytännön ratkaisuja energiatehokkuuden priorisoimiseksi. Toisin sanoen: tässä toisessa istunnossa alatte muotoilla ideoita suosituksia varten. Ne liittyvät toimiin, joita kaikki voivat toteuttaa energiatehokkuuden edistämiseksi yrityksistä paikallisyhteisöihin, viranomaisista yksittäisiin kuluttajiin. Ne voivat sisältää esimerkiksi suosituksia siitä, miten energiaa voidaan kuluttaa vähemmän ilman uhrauksia, miten määritellään kestävä energiankulutuksen taso tai miten energiasuunnittelua voidaan parantaa rajallisten resurssien paremman käytön varmistamiseksi.

KOLMANNESSA JA VIIMEISESSÄ ISTUNNOSSA,

viimeistelette suosituksenne yhdessä. Ne otetaan huomioon eurooppalaisessa aloitteessa, erityisesti Euroopan komission tulevassa aloitteessa "Energiatehokkuus etusijalle" -periaatteesta. Tämä tarkoittaa, että testaatte ja vahvistatte toisessa istunnossa esittämiänne alustavia ideoita esimerkiksi kysymällä itseltänne, ovatko nämä ideat oikeudenmukaisia kaikkien yhteiskunnan toimijoiden kannalta. Keskustelette siitä, voivatko ne olla hyödyllisiä koko Euroopan unionissa ja vastaavatko ne Euroopan kansalaisten moninaisuuden tärkeimpiä tarpeita. Keskustelette myös konkreettisista toimenpiteistä, joita ne edellyttävät kestävästä käyttäytymismuutoksen edistämiseksi.

3 / Aihe:

Mitä minun on tiedettävä energiatehokkuudesta?

Kun nyt tiedät hieman enemmän prosessista, keskitytään itse aiheeseen. Kokosimme tämän lyhyen osion, jotta ymmärtäisit paremmin energiatehokkuutta. Kaikkia näkökohtia emme tietenkään voi käsitellä muutamalla sivulla. Olemme valinneet tietoa, jonka uskomme olevan hyödyllistä sinulle kansalaispaneelin jäsenenä, ja tulet saamaan yksityiskohtaisempaa tietoa tapahtuman aikana.

Toivomme, että saat tästä osiosta näkemyksiä, jotka auttavat sinua ymmärtämään esityksiä ja osallistumaan paneelin keskusteluihin ja toimintaan. Tämä voi olla vain ensimmäinen lähtökohta. Olkaa varmoja, että saatte yksityiskohtaisempaa tietoa energiatehokkuudesta koko paneelin ajan ja että voitte esittää kysymyksiänne istuntojen alettua.

1. ENERGIATEHOKKUUDEN YMMÄRTÄMINEN

Tuttu käsite voi olla ”energiansäästö”. Energiansäästö tarkoittaa energian tuhlaamisen välttämistä. Mitä vähemmän energiaa käytämme, sitä vähemmän meidän on tuotettava. Käytännön tasolla tämä tarkoittaa sitä, että lämmityslaitetta säädetään pienemmälle tai valot sammutetaan, kun niitä ei tarvita. Energian säästäminen on suurin tapa käyttää vähemmän energiaa ja välttää tuhlausta.

Mutta mitä on ”energiatehokkuus”? Se tarkoittaa sitä, että saman tehtävän suorittamiseen, saman tuloksen, saman palvelun aikaansaamiseen käytetään vähemmän energiaa. Energiatehokkuus esimerkiksi talon eristämisessä tarkoittaa sitä, että lämmitykseen ja jäähdytykseen käytetään vähemmän energiaa, mutta samalla säilytetään sama lämpöviivtyvyys. Toinen esimerkki: Ajaminen tehokkaammalla autolla, joka käyttää vähemmän polttoainetta mutta jonka nopeus ja suorituskyky ovat samat.

Energiatehokkuutta voidaan yleensä parantaa kahdella tavalla: (1) käyttämällä tehokkaampaa teknologiaa tai tuotantoprosessia, esimerkiksi ajamalla polttoainetehokkaammalla autolla tai vaihtamalla vanha jääkaappi energiatehokkaaseen, ja (2) muuttamalla käyttäytymistä, esimerkiksi kääntämällä lämmitintä pienemmälle tai sammuttamalla valot silloin, kun emme tarvitse niitä.

Koko energijärjestelmän ymmärtäminen

Kuitenkin, energiatehokkuuden parantamisessa ei ole kyse vain siitä, mitä tekniikoita käytämme tai miten käytäydymme. Energia on tuotettava ja jaettava, ennen kuin voimme käyttää sitä. Jotta yhteiskunnasta tulisi energiatehokkaampi, meidän on myös pohdittava koko energijärjestelmää ja sen suunnittelua. Energiajärjestelmä koostuu kolmesta osatekijästä: energiantuotannosta, energian jakelusta ja energiankulutuksesta.

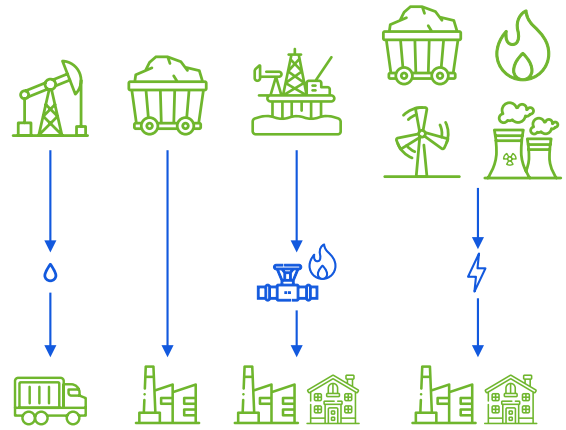
Energiatehokkuus etusijalle (EE1st)-periaatteen selittäminen

Energiatehokkuus etusijalla on johtava periaate, jonka mukaan energiatehokkuus asetetaan etusijalle kalliimpiin vaihtoehtoihin nähden kansalaisten, viranomaisten ja yritysten eduksi. Toisin sanoen: EE1st-periaatteella pyritään asettamaan tarjonta- ja kysyntäpuolen investoinnit tasavertaiseen asemaan. Tämä tarkoittaa sitä, että energiansuunnittelua tai energiainvestointeja koskevia päätöksiä tehtäessä on otettava huomioon kaikki energiatehokkuuden ulottuvuudet, tuotanto ja kulutus mukaan luettuina. Tavoitteena on varmistaa, että kyseiset toimet ovat hyödyllisiä tai kustannustehokkaampia kuin muut toimenpiteet. Käytännössä EE1st-periaatteella halutaan saavuttaa energiatehokkuus energian tuotannossa, jakelussa ja kulutuksessa tarkastelemalla eri vaihtoehtoja eri mahdollisista toimenpiteistä koko Euroopan unionin alueella. Seuraavassa on yksi esimerkki tämän periaatteen soveltamisesta suunnittelupäätöksissä: sen sijaan, että hallitus lisäisi lämmöntuotantoa ja lämmönjakeluverkon kapasiteettia, se päättää käynnistää laajamittaisen ohjelman rakennusten kunnostamiseksi. Paremmen eristetyt talot tarvitsevat vähemmän lämpöä, mikä tarkoittaa, että energiaa on tuotettava ja jaettava vähemmän. EE1st-periaatteen soveltaminen tarkoittaa, että on otettava huomioon muutkin vaihtoehdot kuin tuotannon lisääminen.

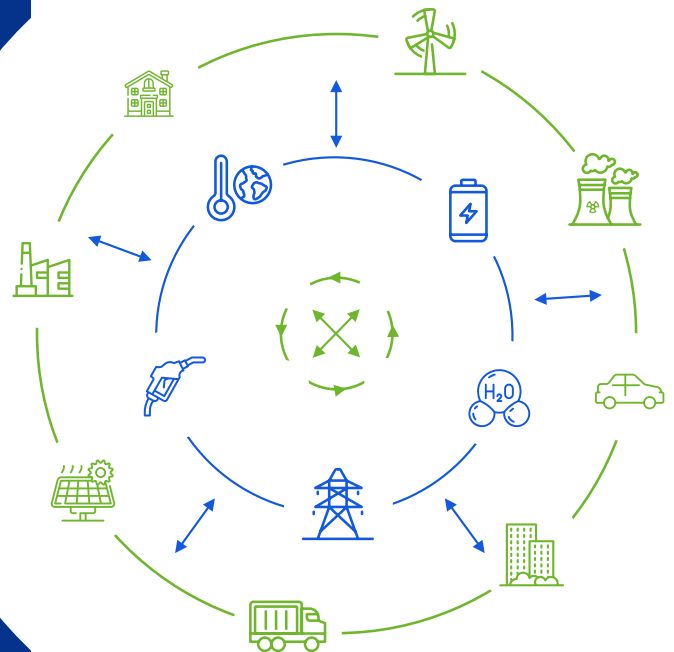
NYKYINEN ENERGIAJÄRJESTELMÄ

lineaariset ja tuhlailevat energiavirrat, jotka kulkevat vain yhteen suuntaan.

EU:N TULEVA INTEGROITU ENERGIAJÄRJESTELMÄ

energiavirrat käyttäjien ja tuottajien välillä, jolloin resurssien ja rahan tuhlausta vähennetään.

- **Energiantuotanto:**

Energiaa voidaan tuottaa eri lähteistä. Nämä lähteet ovat fossiilisia (hiili, kaasu, öljy), ydinvoimaa tai uusiutuvia (tuuli, aurinko, vesi, biomass). Hiiltä voidaan esimerkiksi polttaa sähkön tai lämmön tuottamiseksi, ja öljyä tai biopolttoainetta voidaan käyttää liikkuamiseen. Tätä kutsutaan myös "tarjontapuoleksi".

- **Energian jakelu:**

Energia on kuljetettava tuottajalta kuluttajalle, jotta sitä voidaan käyttää. Energian jakelu edellyttää infrastruktuuria, joka koostuu sähköverkoista, öljy- ja kaasuputkistoista tai lämmönjakeluverkoista.

- **Energiankulutus:**

Energiaa kulutetaan eri tavoin: laitteiden käyttämiseen, autojen kuljettamiseen, tavaroiden tai materiaalien tuottamiseen ja rakennusten lämmittämiseen. Energian kuluttajia ovat kansalaiset, viranomaiset tai yritykset. Tätä kutsutaan "kysyntäpuoleksi".

Parantaakseen koko energiajärjestelmää ja edistääkseen energiatehokkuutta kaikissa jäsenvaltioissa Euroopan komissio on pyrkinyt vahvistamaan "energiatehokkuus etusijalle"-periaatetta.

² Löydät julkaisun eri kielillä täältä

https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-systems-integration/eu-strategy-energy-system-integration_en?trans=bq&etransnolive=1

EE1st-ohjelmassa kaikki vaihtoehdot otetaan huomioon, **punnitaan kustannukset ja hyödyt** ja valitaan paras vaihtoehto, joka tuo **suurimman hyödyn** koko yhteiskunnalle, koska energiatehokkuus mahdollistaa kustannusoptimaaliset valinnat.

2. ENERGIATEHOKKUUS ETUSIJALLE -ALOITTEEN POLIITTINEN TAUSTA EU:N TASOLLA

Energiatehokkuus on avainasemassa, kun on kyse siitä, miten energiamurros voidaan toteuttaa. Sillä voidaan korjata energia-alan nykyisen rakenteen puutteet ja epäkohdat, **vähentää yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia ja varmistaa**, että energiamurros on mahdollisimman kestävä. Kaikki energiaa käyttävät alat, kuten rakennukset, liikenne ja teollisuus, voivat toimia **”aktiivisina kuluttajina”**, ja EE1st-ohjelmalla varmistetaan, että kuluttajien aktiivista roolia hyödynnetään täysimääräisesti energajärjestelmän tehokkuuden maksimoimiseksi ja kaikenlaisen energian tuhlaamisen poistamiseksi.

Energiatehokkuus on keskeinen osa energiamurrosta, ja se on osa tavoitetta tehdä Euroopan unionista **hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä**. Hiilineutraali tarkoittaa, että hiilipäästöjä vähennetään lähes nolnaan ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten vähentämiseksi. Suuri osa EU:n hiilidioksidipäästöistä liittyy EU:n energiankäyttöön. Energiankulutuksen vähentäminen energiatehokkuuden avulla on siksi välttämätön askel. Energiatehokkuudella on näin **ollen keskeinen asema EU:n energia- ja ilmastopolitiikassa** ja sen täytäntöönpanossa EU:n jäsenvaltioissa. Energiatehokkuuden asettaminen yhteiskuntamme ytimeen on looginen askel **energiankulutuksen vähentämiseksi, energiavirtojen optimoimiseksi ja kalliin energiantuhlauksen poistamiseksi** samalla kun säilytetään sama mukavuus, palvelut ja vapaus.

Tätä varten Euroopan unioni on asettanut ”energiatehokkuus etusijalle” -periaatteen (EE1st) energiamurrosta ohjaavaksi periaatteeksi. Tästä periaatteesta säädetään **energiatehokkuusdirektiivissä**. Direktiivi on Euroopan unionin säädös, jossa asetetaan tavoite, joka EU-maiden on saavutettava.³ Yksittäisten maiden on kuitenkin itse laadittava omat lainsäädäntönsä siitä, miten nämä tavoitteet saavutetaan. Vuoden 2023⁴ energiatehokkuusdirektiivi antaa Energy Efficiency Firstille **vahvemman roolin poliittisessa päätöksenteossa, suunnittelussa ja investointipäätöksissä**.

3. MITÄ HYÖTYJÄ VOIMME ODOTTAA ENERGIATEHOKKUUDEN EDISTÄMISESTÄ?

Kuten edellä mainittiin, energiatehokkuus on elintärkeää hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä, mikä pätee erityisesti sähkötuotannossa. Mitä vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä energiantuotannosta, esimerkiksi hiilivoimaloista, aiheutuu, sitä paremmin EU voi torjua ilmastonmuutosta. Mutta energiatehokkuudella on paljon muitakin vaikutuksia. Nämä laajemmat hyödyt ovat hyväksi yksilöille ja yhteiskunnalle.

Energiatehokkuus vähentää energialaskuja ja niihin liittyviä kustannuksia kansalaisille ja yrityksille, joiden on käytettävä vähemmän rahaa energiaan. Energiatehokkuus on myös taloudellisesti hyödyllistä kansalaisille ja paikallisille viranomaisille. Se alentaa järjestelmän kokonaiskustannuksia, koska se edellyttää vähemmän investointeja energian tuotantoon ja jakeluun. Näin ollen se auttaa **vähentämään julkisia menoja**, mikä mahdollistaa julkisten talousarvioiden paremman kohdentamisen.

Energiatehokkuus parantaa myös **yritysten kilpailukykyä** kahdella tasolla. Yritykset voivat myydä innovatiivisia energiatehokkuusteknologioita tai -palveluja. Lisäksi energiatehokkailla yrityksillä on suhteellinen etu kilpailijoihin nähden, joiden energiakustannukset ovat korkeammat.

Energiankäytöstä aiheutuu hiilidioksidin lisäksi myös muita haitallisia päästöjä, kuten hiukkasia. Nämä ovat ilmassa olevia mikrokooppisen pieniä hiukkasia, jotka voivat tunkeutua syvälle keuhkoihin ja ovat terveydelle haitallisia. Näin ollen energiankäytön vähentäminen **parantaa myös ihmisten terveyttä** ilmanlaadun paranemisen kautta.

EU:n jäsenvaltiot tuovat suurimman osan polttoainelähteistään muista maista. Energiankäytön vähentäminen vähentää näin ollen polttoaineiden tuontia. Tämä lisää **taloutemme joustavuutta ja energiantoimitusvarmuutta**. Tämä on erityisen tärkeää kriisin tai sodan aikana, kuten viimeaikaiset tapahtumat ovat osoittaneet.

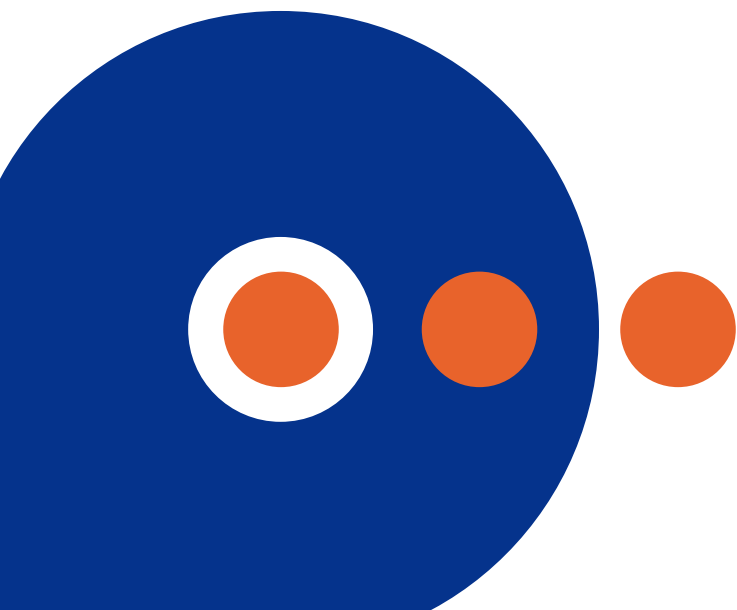
Lisäksi energiatehokkuuden parantaminen tarjoaa ammattitaitoisia työpaikkoja ja koulutusmahdollisuuksia. Uuden energiatehokkuusteknologian kehittäminen ja käyttöönotto edellyttävät korkeaa ammattitaitoa. Paremman koulutuksen saanut työvoima merkitsee **paremmin palkattuja työpaikkoja ja parempia työllistymismahdollisuuksia**.

³ EU:n lainsäädännön tyyppi:

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law/types-legislation_en

⁴ Energiatehokkuusdirektiivi:

https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-directive_en

4. MIKÄ VOI HAITATA ENERGIATEHOKKUUTTA?

Ensiksikin on tiedon puute. Energiatehokkuudesta on vasta äskettäin tullut suosittu julkisen keskustelun aihe. Monet kansalaiset, yritykset ja viranomaiset eivät ole tietoisia sen eduista. Tämä johtaa myös siihen, että energiatehokkuuden mahdollisuuksista ja investoinneista ei ole riittävästi tietoa. Energiatehokkaampaan teknologiaan siirtyminen edellyttää usein alkuinvestointeja. Tällaisten investointien kustannukset voivat olla melko korkeat. Usein kuluttajilla ja yrityksillä ei ole rahoitusta tehokkaampaan teknologiaan tai tavariin, vaikka tällaiset investoinnit saattaisivat olla taloudellisesti edullisia pitkällä aikavälillä.

Toinen este tehokkuuden lisäämiselle voivat olla erilaiset edunsaajat, joita kutsutaan myös "jaetuiksi kannustimiksi". Joskus energiatehokkuuteen investoiva henkilö ei suoraan hyödy investoinnista. Jos esimerkiksi omistaja remontoi rakennustaan tai ostaa uuden lämmitysjärjestelmän, vain vuokralainen hyötyy pienemmistä energialaskuista.

Investoinnit energiatehokkuuteen edellyttävät rahoituksen lisäksi myös työvoimaa toimenpiteiden toteuttamiseen. Vaikka jotkin EU:n jäsenvaltiot kärsivät tästä enemmän kuin toiset, yleisesti ottaen ammattitaitoisista työntekijöistä on pulaa erityisesti rakennusten kunnostustöissä. On kuitenkin myös muita kuin taloudellisia esteitä, jotka liittyvät käyttäytymismalleihimme: Ihmisillä - kuluttajina, yrityksissä tai julkishallinnossa - on taipumus suosia vallitsevaa tilannetta. Jos jotain on toiminut aiemmin, miksi sitä pitäisi muuttaa?

Tutkimukset ovat myös osoittaneet, että kuluttajien käyttäytymisen tai tuotantoprosessien muuttuminen heikentää usein energiatehokkuuden parantumista. Tehokkuuden parantuminen johtaa usein kustannusten alenemiseen, mikä antaa mahdollisuuden ostaa enemmän parannettua tuotetta tai käyttää tuotetta eri tavalla. Esimerkiksi tehokkaampien moottoreiden parantaminen voi johtaa siihen, että autot ovat suurempia ja painavampia tai kuljettajat matkustavat työmatkoja pidempään tai useammin. Tätä kutsutaan "rebound-vaikutukseksi".

Lisäksi sääntelyesteet voivat vaikuttaa energiatehokkuustoimenpiteiden edistymiseen ja käyttöönottoon EU:ssa. Tällaisia esteitä voivat olla vanhentunut lainsäädäntö, epäjohtonmukaisuus ja/tai yhdenmukaistamisen puute EU:n jäsenvaltioissa, monimutkaiset hallinnolliset vaatimukset ja riittämättömät kannustimet (esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden kohdentaminen). Nämä esteet pyritään poistamaan yhdistämällä lainsäädäntöuudistukset, riittävät taloudelliset kannustimet ja EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö.

5. MITÄ VOIDAAN TEHDÄ EU:N TASOLLA? MITÄ VIPUVOIMIA KANSALAISET SAAVAT?

Edellä mainittujen esteiden poistamiseksi EU on toteuttanut erilaisia poliittisia toimenpiteitä. Edellä mainittu tuleva suositus sisältää alakohtaisia suuntaviivoja energiatehokkuus etusijalla -periaatteen soveltamisesta.

Joka vuosi, Komissio hyväksyy vuotuisen työohjelmansa, jossa luetellaan tärkeimmät toimet, joihin se aikoo ryhtyä tulevina vuosina. Työohjelmalla tiedotetaan yleisölle ja muille toimielimille poliittisista sitoumuksistamme esittää uusia aloitteita, vetää pois vireillä olevia ehdotuksia ja tarkistaa voimassa olevaa EU:n lainsäädäntöä. Työsi on osa vuoden 2024 työohjelmaa.

Ihmiset voivat toimia eri tavoin energiatehokkuuden parantamiseksi. He voivat aloittaa pohtimalla omaa energiankulutuskäyttäytymistään. He voivat saada lisää tietoa ja tietämystä. Mutta poliittisella tasolla kansalaiset voivat vaatia päätöksentekijöitä ottamaan käyttöön tai parantamaan sääntelyä, jolla parannetaan energiatehokkuutta ja energiasuunnittelua. Nämä toimenpiteet voivat olla esimerkiksi tiedotus- ja valistuskampanjoita, koulutusta, auditointeja, taloudellisia kannustimia, kieltoja, investointeja infrastruktuuriin, kuten julkiseen liikenteeseen, tai yhteisaloitteiden tukemista, vaikka ne riippuvatkin erilaisista kansallisista olosuhteista. Jotta energiatehokkuus asetettaisiin etusijalle suunnitteluprosesseissa, EU voi asettaa jäsenvaltioille poliittiset puitteet energiatehokkuus etusijalla -periaatteen toteuttamiseksi, ja kansalaisilla pitäisi olla sananvaltaa näiden puitteiden muotoilussa.

4 / Kuka järjestää tämän paneelin?

Energiatehokkuutta käsittelevän kansalaispaneelin järjestäjinä toimivat Euroopan komissio (viestinnän pääosasto ja energian pääosasto) sekä ifok (päätoimeksisaaja), Missions Publiques, BeenThereDoneThat, Waterbear, Scope, Harris Interactive, Le Terrain ja VO Europe.

Paneelikeskusteluja ohjaa ja neuvoo erityinen "osaamiskomitea", jonka jäsenet ovat:

Arianna VITALI ROSCINI

(Pääsihteeri, Energiansäästöjen koalitio, Italia)

Camille DEFARD

(Jacques Delorsin energiakeskuksen johtaja, Ranska)

Claire ROUMET

(EU:n politiikka ja strategiset kumppanuudet, Energiakaupungit, Ranska)

Goda PERLAVICIUTE

(Apulaisprofessori, vastuualueena kestävien siirtymävaiheiden julkinen hyväksyttävyyys, Groningenin yliopisto, Liettua)

Wyste GORTER

(Ympäristöpsykologian nuorempi tutkija, Groningenin yliopisto, Alankomaat)

Jan ROSENOW

(Director of European programmes, Regulatory Assistance Project (RAP), Germany)

Reinhard SIX

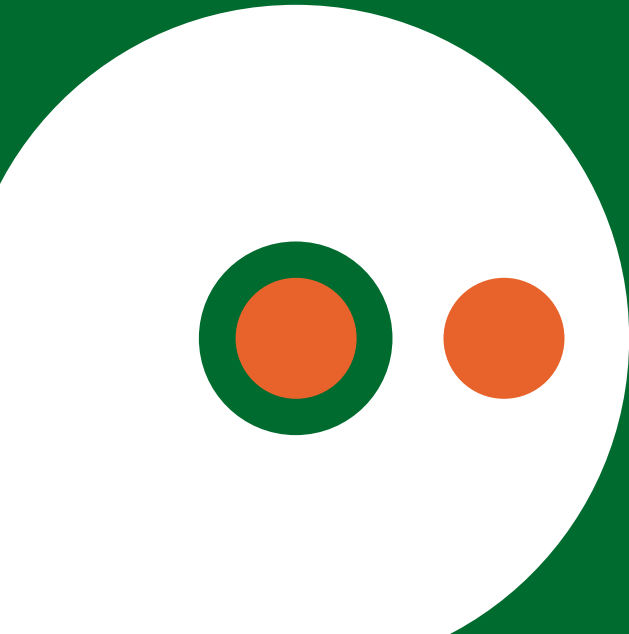
(Riippumaton konsultti, energiatehokkuuden rahoituksen asiantuntija, Saksa)

Yves MARNIGNAC

(Energia-asiantuntija ja vanhempi neuvonantaja, négaWatt-yhdistys, Ranska)

Claudia CANEVARI

(Yksikön päällikkö, energiatehokkuusyksikkö: Poliitiikka ja rahoitus, energian pääosasto, Euroopan komissio)

5 / Käytännön tietoa

Toivotamme teidät tervetulleiksi energiatehokkuutta käsitteleviin Euroopan kansalaisten paneeleihin, jotka alkavat perjantaina 23. helmikuuta Brysselissä, Belgiassa. Alla on käytännön tietoja, joiden avulla voit valmistautua matkaan ja kokouksiin osallistumiseen. Muistutuksena:

Kaksi istuntoa järjestetään henkilökohtaisesti (Brysselissä) ja yksi istunto verkossa (perjantai ja sunnuntai ovat puolipäiväisiä ohjelmia):

- **Istunto 1**
23.-25. helmikuuta 2024
(paikan päällä Brysselissä, Belgiassa)
- **Istunto 2**
15.-17. maaliskuuta 2024
(verkossa)
- **Istunto 3**
12.-14. huhtikuuta 2024
(paikan päällä Brysselissä, Belgiassa)

1. KULUT

Korvauksena maksetaan 90,00 euroa konferenssi- ja matkapäivää kohti. Korvaukset maksetaan sen jälkeen, kun istunnot on pidetty ja osallistuminen on vahvistettu osallistujalistalla.

2. LOGISTIIKKA MATKAJÄRJESTELYT

Olet saanut tai saat matkasuunnitelmasi ja e-lippusi. Jos teillä on vielä kysyttävää matkajärjestelyistänne, ottakaa meihin yhteyttä osoitteessa info@futureu.events tai soittamalla numeroon +32 460 22 40 27.

Kuljetukset saavuttaessa: Saapuessasi lentoasemalle/juna-asemalle Euroopan kansalaispaneelien henkilökunta toivottaa sinut tervetuliaistaulun tai -julisteen kanssa tervetulleeksi ja saattaa sinut siirtobussiin. Jos sinulla on vaikeuksia löytää henkilökuntaa, soita numeroon +32 460 22 40 27.

Lentokoneella: Lentokentällä, kun olet noutanut matkatavarasi, mene saapumisterminaalin vastaanottotiskille, jossa henkilökuntamme odottaa sinua.

Junalla: Brysselin Midi-rautatieasemalla, menkää Prêt à Manger-kahvilaan, jossa henkilökuntamme odottaa tervetuliaistaulun/julisteen luona.

Hotellissa: Bussikuljetukset järjestetään hotellista Euroopan komission tiloihin, jossa paneelit pidetään. Ilmoittautukaa hotellin pääaulassa ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa. Tiimimme opastaa sinut bussikuljetukseen. Jos haluatte päästä Euroopan komission tiloihin omatoimisesti, ilmoittakaa siitä tukitiimillemme ennen lähtöä.

Kerran Brysselissä: jos kokousten jälkeen järjestetään sosiaalisia tapahtumia, kuten illallisia, järjestetään ryhmäkuljetus bussikuljetuksella Euroopan komission tiloista sosiaalisen tapahtuman tapahtumapaikalle. Sen jälkeen järjestetään ryhmäkuljetukset bussikuljetuksella tapahtumapaikalta hotelliin. Voit tietenkin vapaasti tutustua kaupunkiin sosiaalisen tapahtuman jälkeen ja palata takaisin hotelliin itsenäisesti.

Kuljetukset lähden yhteydessä: Me järjestämme kuljetukset hotellista lähtölentokentälle/juna-asemalle. Lähtöaika ilmoitetaan hotellin aulassa olevalla ilmoitustaululla.

MAJOITUS

Tiimimme toivottaa sinut tervetulleeksi hotelliin saapuessasi. Sinulle on varattu yhden hengen huone, jossa on aamiainen ja ilmainen Wi-Fi. Katso sähköpostitse lähetetty varausvahvistus. Huomaathan, että sinun on itse maksettava kaikki lisämaksut (esim. minibaari, huonepalvelu, puhelin, hotellin baari, pesulapalvelu, aikainen sisään- tai uloskirjautuminen myöhään jne. Pyydämme teitä maksamaan kaikki ylimääräiset kulut suoraan hotellissa ennen lähtöä.

3. SEKALAISET

- **Pukeutumiskoodi**

Tuo mukanasasi älykkäät vaatteet tapaamisiin, lämmin takki ja huivi sekä vedenpitävä talvitakki sekä lämpimät, mukavat kengät ja sateenvarjo ulkoilua varten. Lämpötilat ovat todennäköisesti noin 7 °C ja hieman korkeammat huhtikuussa, mutta tule valmistautuneena vaihtelevaan belgialaiseen säähän!

- **Juomavesi**

Vesijohtovettä on turvallista juoda Belgiassa. Pullovetta tai suodatettua vettä on helposti saatavilla, ja sitä on tarjolla kaikissa kokouksissa, aterioiden ja sosiaalisissa tilaisuuksissa.

- **Aikavyöhyke**

Nykyinen aika on Keski —Euroopan aikaa (UTC/GMT +1 tunti) ja UTC+2 31. maaliskuuta alkaen.

- **Matkailutiedot**

Brysselissä on rikas historia, arkkitehtuuri, gastronomia, kulttuuri ja paljon muuta! Tutustu vapaasti Brysselin pääkaupunkiseudun verkkosivustoon ja tutustu kaikkiin kulttuuritoimintoihin, joita vierailusi aikana on tarjolla.

- **Yhteystiedot**

Tiimimme on tavoitettavissa ennen kokouksia ja niiden aikana. Jos kohtaat vaikeuksia saapuessasi tai jos lentosi tiedot ovat muuttuneet, ota meihin yhteyttä sähköpostitse: info@futureu.events.

- **Tulkinta**

Kokous on saatavilla 24 kielellä ammattitaitoisten tulkien ansiosta. Heidän auttamisekseen pyydämme teitä puhumaan selkeästi ja välttämään liian nopeaa puhumista istunnon aikana.

4. PÄÄSY RAKENNUKSEEN

Ensimmäisen ja viimeisen paneeliviikonlopun tapahtumat järjestetään Euroopan komission tiloissa Brysselissä. Tarkemat tiedot rakennuksista ja tiloista löytyvät esityslistasta. Euroopan komission rakennukseen pääsee vierailijapassilla ("V-pass"). V-passi lähetetään sinulle sähköpostitse ennen tapahtumaa. Muistathan rekisteröityä tämän sähköpostin kautta, jotta saat prosessin päätökseen ja saat V-passin QR-koodin. Jos et ole saanut V-passiasi ennen tapahtumaa, ota meihin yhteyttä sähköpostitse: info@futureu.events Huomaa, että turvatarkastuksen suorittaminen voi kestää vähintään 20 minuuttia Euroopan komission rakennukseen saapuessasi. Pidä V-passi, henkilökortti tai passi valmiina, sillä turvallisuushenkilöstö pyytää niitä nähtäväksi.

Kaikki osallistujat:

- on esitettävä voimassa oleva passi tai henkilökortti ennen rakennukseen pääsyä;
- on suoritettava turvatarkastukset sisäänkäyntialueella;
- osallistujia kehoitetaan pitämään mukana kutsukirja tai muu asiakirja, josta käy selvästi ilmi heidän osallistumisensa (esim. ilmoittautumisposti).

5. HELPDESK, INTERNETYHTEYS

Kokoustilojen sisäänkäynnin yhteydessä on neuvontapiste. Henkilökuntamme avustaa sinua ja vastaa mahdollisiin kysymyksiisi. Internetiä voi käyttää Wi-Fi-hotspottien kautta. Salasanat jaetaan kokouspäivänä.

6. SAAVUTETTAVUUS

Euroopan komission tiloihin on esteetön pääsy vammaisille. Ilmoita mahdolliset erityistarpeet ja ruokavaliot ilmoittautuessasi verkossa.

